

\ Raadsvoorstel

Zaak 42625

Onderwerp: Personen met verward gedrag Bouwstenen voor een gezamenlijke aanpak in Parkstad Limburg
Openbaarheid: Openbaar
Portefeuillehouder: Burgemeester Houben
Datum Raad: 15-03-2017
Nummer: 2018/1/7

\ Samenvatting

Problematiek van mensen die verward gedrag vertonen is een maatschappelijk thema c.q. probleem. De gemeenten in Parkstad Limburg hebben enige tijd geleden besloten om hiertoe een gezamenlijke en sluitende aanpak te formuleren, waartoe een bouwstenennotitie is opgesteld. Omdat het van belang is om de bouwstenen in de jaren 2018 en 2019 uit te werken in concrete plannen en hiertoe incidentele financiering nodig is, wordt u hierbij voorgesteld de bouwstenennotitie vast te stellen en de gevraagde incidentele financiering te garanderen voor 2018 en 2019.

\ Conceptbesluit

Het vaststellen van de bouwstenennotitie: 'Personen met verward gedrag - Bouwstenen voor een gezamenlijke aanpak in Parkstad Limburg', en stemt in met de in de notitie genoemde actiepunten en de te ontwikkelen projecten, onder de voorwaarden dat:

- a. De Parkstadgemeenten naar rato inwoneraantal meefinancieren.
- b. Het maximale bedrag dat bijgedragen wordt in 2018 en 2019 niet meer dan € 1,30 per inwoner per jaar bedraagt.
- c. De projecten en de effecten daarvan gemonitord en geëvalueerd worden, zodat over een eventuele voortzetting een gefundeerde beslissing genomen kan worden.
- d. De raad geïnformeerd blijft over de voortgang, allereerst per medio 2018.

\ Grondslag

Wettelijke grondslag:

- Wmo 2015
- Notities landelijk Aanjaagteam en landelijk Schakelteam personen verward gedrag

\ Aanleiding

Diverse organisaties geven aan een toename te zien van de problematiek van mensen die verward gedrag vertonen, zowel thuis als op straat. Dit is niet alleen een landelijk beeld maar wordt ook in Parkstad Limburg ervaren. De gevolgen van dit verward gedrag zijn vaak ernstig, zowel voor de samenleving alsook voor betrokkenen zelf en hun

directe omgeving. Door de minister van VWS werden de gemeenten in 2015 uitgenodigd om samen met partners een sluitende aanpak tot stand te brengen van ondersteuning en zorg voor personen met verward gedrag. Om de gemeenten hiermee op weg te helpen werd een landelijk Aanjaagteam geformeerd, dat samengesteld was uit verschillende disciplines, waaronder gemeenten, politie, GGZ, zorgverzekeraars, Openbaar Ministerie en vertegenwoordigers vanuit de doelgroep. Dit Aanjaagteam is in 2016 opgevolgd door het landelijk Schakelteam, met een vergelijkbare samenstelling. Aanjaagteam en Schakelteam hebben gemeenten en samenwerkingspartners voorzien van handreikingen en aanbevelingen ten behoeve van het ontwikkelen van een aanpak. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn:

1. een persoonsgerichte maatwerkaanpak;
2. focus op de behoeften van de personen uit de doelgroep en het betrekken van hen bij het ontwikkelen van zo'n aanpak;
3. aandacht voor alle componenten ("Bouwstenen") van de aanpak en wel in hun onderlinge samenhang;
4. zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande lokale structuren;

De Bouwstenennotitie is opgesteld in samenwerking met de andere Parkstadgemeenten en de maatschappelijke partners op het gebied van zorg en veiligheid en cliëntvertegenwoordigers. Het plan vormt een model voor alle gemeenten in Parkstad-Limburg, met voldoende ruimte voor lokaal maatwerk. Daartoe heeft de gemeente Voerendaal de notitie aangevuld met een eigen (lokale) appendix. Uitgangspunt is dat in de notitie al datgene is vastgelegd wat (sub-)regionaal kan worden ontwikkeld en dat aan de afzonderlijke gemeenten ter aanvulling is overgelaten wat lokaal maatwerk behoeft.

\ Doel

De Bouwstenen-notitie is een kaderstellend plan waarbinnen de punten staan benoemd waarop de Parkstadgemeenten de komende jaren gaat inzetten. Tegelijkertijd met deze Bouwstenen-notitie is ook de "Toekomstvisie Opvang en Beschermd wonen Parkstad" ontwikkeld. Beide notities zetten in op een integrale, sociaal domein overstijgende aanpak, met het accent op preventie en vroegsignalering. Het streven is betere hulp en ondersteuning te organiseren om mensen te helpen weer grip op hun leven terug te krijgen. De intentie is om zowel maatschappelijke overlast alsook persoonlijk leed zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

\ Argumenten

1. *Door de geconstateerde toename van de problematiek als gevolg van verwardheid is een samenhangende maatwerkaanpak op lokaal c.q. regionaal niveau van groot belang. Gemeenten kunnen dat niet alleen.*

Door als Parkstadgemeenten samen te werken, en sommige zaken op (Zuid-)Limburgse schaal op te pakken, hebben we het juiste schaalniveau voor een efficiënte en effectieve aanpak en zijn ook andere partijen (politie, justitie, zorgverleners, provincie) bereid om te investeren.

2. *Van de gemeenten wordt verwacht dat zij een sluitende aanpak van zorg en ondersteuning tot stand brengen.*

Zo'n aanpak wordt gezien in het belang van de samenleving maar ook in het belang van de mensen die verward gedrag vertonen en hun omgeving.

3. *Door te investeren aan de voorkant van de problematiek - in zaken als preventie, vroegsignalering en een snelle en adequate doorgeleiding naar hulp en zorg - kan worden voorkomen dat problemen escaleren, waardoor aan de achterkant (opname en crises-interventie) middelen en capaciteit wordt bespaard.*

Bovendien kan vaak ernstige overlast en onveiligheid voor de samenleving worden voorkomen.

\ Kanttekeningen

1. Het is nog niet duidelijk welke kosten aan de verschillende bouwstenen zijn verbonden en hoe dit gefinancierd gaat worden.

Toch is er voor gekozen om de Bouwstenen-notitie nu al aan de raden ter besluitvorming aan te bieden. Op deze manier ontstaat er helderheid over niet alleen de inhoudelijke, maar ook de financiële kaders waarbinnen de uitwerking kan plaatsvinden.

2. Het succes van de aanpak is afhankelijk van de inzet van veel partijen. Dat maakt een samenhangende aanpak kwetsbaar. Als iedereen meedoet, zijn de kosten per gemeente beperkt.
3. Van de gemeenten werd verwacht dat zij vóór 1 oktober 2018 een sluitende aanpak tot stand weten te brengen. Deze Bouwstenen-notitie vormt daarin een belangrijke mijlpaal, waarmee de gemeenten in de regio Parkstad hun visie en plannen voor de sluitende aanpak presenteren. Daarnaast worden op onderdelen nog een aantal pilots in de steigers gezet. Deze zijn toegelicht in de notitie zelf, maar twee hiervan (passend vervoer en de time-outvoorziening) worden nader omschreven in de bijlage. Het streven is om ook deze pilots vóór genoemde datum gereed te hebben. Of de deadline voor alle nieuwe projecten en activiteiten wordt gehaald, is niet met zekerheid te zeggen.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

Wettelijke grondslag:

- Wmo 2015
- Notities landelijk Aanjaagteam en landelijk Schakelteam personen verward gedrag

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

Financiën

Aan de in deze notitie beschreven projecten zijn veelal kosten verbonden. Daarom zijn Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen en Kerkrade in gesprek met de provincie over co-financiering. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van landelijke subsidiemogelijkheden (Zon-Mw), investeren zorgpartijen in de projecten en willen ook de zorgverzekeraars (CZ en VGZ) mogelijk financieel bijdragen.

Het is nog niet goed mogelijk precies aan te geven wat de kosten zijn, maar deze zullen – afhankelijk van de toekenning van aangevraagde en beoogde subsidies en de uitwerking van de verschillende projecten – naar schatting maximaal € 1,30 per inwoner per jaar bedragen, als alle gemeenten in Zuid-Limburg meefinancieren. De kosten zijn als volgt opgebouwd:

Indicatieve kostenraming voor de periode 2018 en 2019 Parkstad*

Project/bouwsteen Verwachte kosten

- Verbinding zorg en straf: Alleen ambtelijke inzet
- Crisiskaart € 21.000 jaarlijks
- Psycholance € 110.302 jaarlijks
- Time-Outvoorziening € 160.000 jaarlijks
- Kennisbevordering verward gedrag/de-stigmatisering: € 25.000 jaarlijks
- De Nieuwe Opvang: Gefinancierd vanuit Beschermd wonen en opvang middelen en toegezegde provinciale subsidie

Totale kostenraming Parkstad € 316.302 jaarlijks

*De substantiële ambtelijke inzet van - hoofdzakelijk - de Tripoolgemeenten en Kerkrade, plus de ontwikkelkosten die gemaakt zijn door de partners binnen Parkstad (GGZ, Polite, GGD, Maatschappelijke opvang en anderen) zijn in deze berekening niet meegenomen.

Uitgegaan wordt van een periode van twee jaar: 2018 en 2019. Monitoring en evaluatie moet uitwijzen of voortzetting in één of andere vorm van de verschillende projecten na deze periode gewenst is.

Aan de raad wordt verzocht een principeakkoord te geven voor deze gevraagde bijdrage. Een financiële toezegging in dit stadium is noodzakelijk om met overige inhoudelijke- en subsidiepartijen duidelijke afspraken te kunnen maken omtrent de financiering van de nieuwe initiatieven.

Wanneer er voor de projecten Psycholance en Time Out-voorziening uitgewerkte businesscases liggen, zullen deze, met de bijbehorende exacte kostenraming, aan het college ter besluitvorming worden voorgelegd.

Kostenraming Voerendaal

Dit betekent dat aan alle gemeenteraden in Parkstad Limburg wordt gevraagd om voor de jaren 2018 en 2019 incidentele financiële middelen te garanderen, voor maximaal € 1,30 per inwoner per jaar. Voor Voerendaal bedraagt dit ca. € 16.000,- op jaarbasis (12.300 inwoners * € 1,30), voor twee jaren.

Na afloop van de projectperiode 2018-2019 moet monitoring en evaluatie uitwijzen of voortzetting van de verschillende projecten in een bepaalde vorm na deze periode gewenst is. Dit zal t.z.t. opnieuw ter besluitvorming worden voorgelegd.

\ Uitvoering

Inspraak en advies gezamenlijke adviesraden Parkstad

De in de Bouwstenen-notitie vastgelegde aanpak is ontwikkeld in samenspraak met de betrokken ketenpartners en instanties uit het sociale domein, de justitiële keten en het GGZ-circuit. Ook zijn de zorgverzekeraars en de cliënten en hun naasten, middels de cliënt-vertegenwoordigers betrokken. Bovendien is hen de gelegenheid geboden hun zienswijze te geven op het concept van de Bouwstenen-notitie. Van deze gelegenheid is in ruime mate gebruik gemaakt, onder meer tijdens de informatie- en inspraakavonden. Uiteindelijk is middels een gezamenlijke adviesgroep een gezamenlijk advies opgesteld, dat positief is. Hier zat ook een afvaardiging vanuit het maatschappelijk platform Voerendaal in. De opmerkingen welke aan het einde van het traject zijn gemaakt, zijn in de nota verwerkt. Deze gezamenlijke adviesgroep is door de gezamenlijke adviesraden sociaal domein Parkstad gemandateerd om dit formele advies uit te brengen aan de Parkstadgemeenten. E.e.a. is vastgelegd in het eindverslag, dat als bijlage is opgenomen.

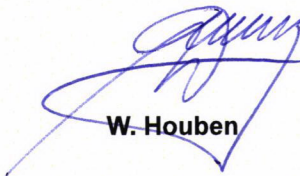
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

De secretaris

H.H.M. Timmermans

De burgemeester

W. Houben

\ Bijlagen

- 20171130 notulen PAG-BOV Bouwstenen notitie definitief
- Appendix Voerendaal bij Bouwstenen voor een gezamenlijke aanpak
- Bijlage psycholance en time-out voorziening
- Bouwstenen-notitie Parkstad - aanpak verward gedrag
- Schema bouwstenen

\ Concept Raadsbesluit

Zaak 42625

Onderwerp: Personen met verward gedrag Bouwstenen voor een
gezamenlijke aanpak in Parkstad Limburg
Openbaarheid: Openbaar
Datum Raad: 15-03-2017
Nummer: 2018/1/7

De raad van de gemeente Voerendaal;

Gezien het raadsvoorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Voerendaal met als zaaknummer 42625.

Gelet op:

- Wmo 2015;
- Notities landelijk Aanjaagteam en landelijk Schakelteam personen verward gedrag;

\ Besluit

Het vaststellen van de bouwstenennotitie: 'Personen met verward gedrag - Bouwstenen voor een gezamenlijke aanpak in Parkstad Limburg', en stemt in met de in de notitie genoemde actiepunten en de te ontwikkelen projecten, onder de voorwaarden dat:

- a. De Parkstadgemeenten naar rato inwoneraantal meefinancieren.
- b. Het maximale bedrag dat bijgedragen wordt in 2018 en 2019 niet meer dan € 1,30 per inwoner per jaar bedraagt.
- c. De projecten en de effecten daarvan gemonitord en geëvalueerd worden, zodat over een eventuele voortzetting een gefundeerde beslissing genomen kan worden.
- d. De raad geïnformeerd blijft over de voortgang, allereerst per medio 2018.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 15-03-2017

De griffier

De voorzitter

mr. drs. S.H.H.J. Dormans-Simons

W. Houben